

MOBILITETSHUS – MERE END PARKERING

I planlægningen af fremtidens bæredygtige byer spiller mobilitet en afgørende rolle. Hvordan sikres det at mobilitet til, fra og rundt i et byområde i høj grad sker via aktive og bæredygtige transportformer. Hvilken rolle skal parkering og ladning af elbiler (?) spille i fremtidens byer? Hvordan kan vi se på det traditionelle parkeringshus i et bredere perspektiv, således at det er multifunktionelt og kan blive et attraktivt lokalt knudepunkt i området, frem for at være et dødt punkt til opbevaring af parkerede biler. Det har udviklingselskabet Stigsborg P/S sat sig for at indtænke i deres planlægningsarbejde med realiseringen af en ny stor bydel i Aalborg.

FORFATTER

- Mette Olesen, seniorkonsulent NIRAS (oplægsholder på trafikdage)

Artiklen indsendes i samarbejde med Anette Rosenbæk sekretariatsleder Stigsborg P/S

FORSLAG TIL EMNEINDPLACERING: Mobilitet

FORMÅL

- Med baggrund i en konkret case, byudviklingsområdet Stigsborg havnefront sætter oplægget fokus på hvordan parkeringshuset kan nytænkes og rumme andre funktioner end blot parkering.
- Det konkretiseres hvilke funktioner der kan være relevante ift. at se parkeringshuset som et knudepunkt, der knytter mobilitet og sted sammen.
- Der vises eksempler på hvordan man kan arbejde med indretning af p-huset for at fremme bæredygtig mobilitetsadfærd.

BAGGRUND

Stigsborg – en helt ny bydel i Aalborg

Stigsborg Havnefront er et af Danmarks største kystnære udviklingsprojekter og en helt ny bydel i Aalborg. Stigsborg Havnefront skal omdannes til et nyt attraktivt bykvarter til både boliger og kontorerhverv, samtidig med at der vil blive rigeligt med plads til rekreativ udfoldelse i sammenhængende grønne områder med Limfjorden og landskabet som baggrund.

Udviklingen af Stigsborg Havnefront forventes at vare 25-30 år og resultere i 4.000 boliger på samlet set 400.000 etagemeter til 7.500 indbyggere. Byggemodningen af området er i fuld gang og etape 1

udvikles i perioden 2020-2024.

Figur: Den nye bydel Stigsborg der ligger centralt placeret i Aalborg (Stigsborg P/S)

Figur: Udviklingsplan for Stigsborg etape 1 (2017) Stigsborg P/S

En bydel med fokus på bæredygtig mobilitet

Bydelen er planlagt, så der er en tæthed og nærhed til de aktiviteter, der er behov for i hverdagen.

Beboerne understøttes således i vælge at gå eller tage cyklen, når de skal på arbejde, ned til skolen, institutionen, eller handle ind om eftermiddagen. Også fritidsaktiviteter er inden for en overskuelig afstand, - både aktiviteter i bydelen, men også i Nørresundby og Aalborg midtby. Det målet at beboerne i Stigsborg ikke har behov for at tage bilen hver dag. Man tager kun bilen, når det er nødvendigt (Lokalplan Stigsborg).

Udviklingselskabet Stigsborg P/S har udarbejdet en parkeringsstrategi med følgende vision: *”Der skal etableres en fælles skalerbar parkeringsløsning for hele den nye bydel som er både fremtidssikret og fungerer fra dag 1”*

Der arbejdes med 4 overordnede indsatser for at understøtte visionen:

- 1. Mindske behovet for bilen som transportform*
- 2. Bydelsbaserede p-løsninger med plads til byliv*
- 3. SMART teknologi og deleøkonomi*
- 4. Skalérbare og fremtidssikrede løsninger*

De 2-3 parkeringshuse i etape 1 er ryggraden i parkeringsstrategien, og skal tilsammen dække hovedparten af bydelens parkeringsbehov. Ved at udnytte pladserne i husene fleksibelt kan det nødvendige antal p-pladser i bydelen samlet set minimeres. Målet er også at fremtidssikre parkeringsanlægget, så de kan komme til at fungere som et hub mellem forskellige fremtidige mobilitetsformer.

Det er ambitionen at P-husene skal have størst mulig kvalitet i form af grønne facader og udadvendte bylivsskabende funktioner i stueetagen. Ambitionen er at nedbryde skala på parkeringshusene ved opdeling detaljering i udformningen af bygningerne.

Parkeringshusene er placeret i forbindelse med de centrale fordelingsveje. Stort set alle byggefelter er indenfor en afstand af 200 m fra et P-hus, så de kan nås til fods på 5 min.

Parkeringshuset som knudepunkt

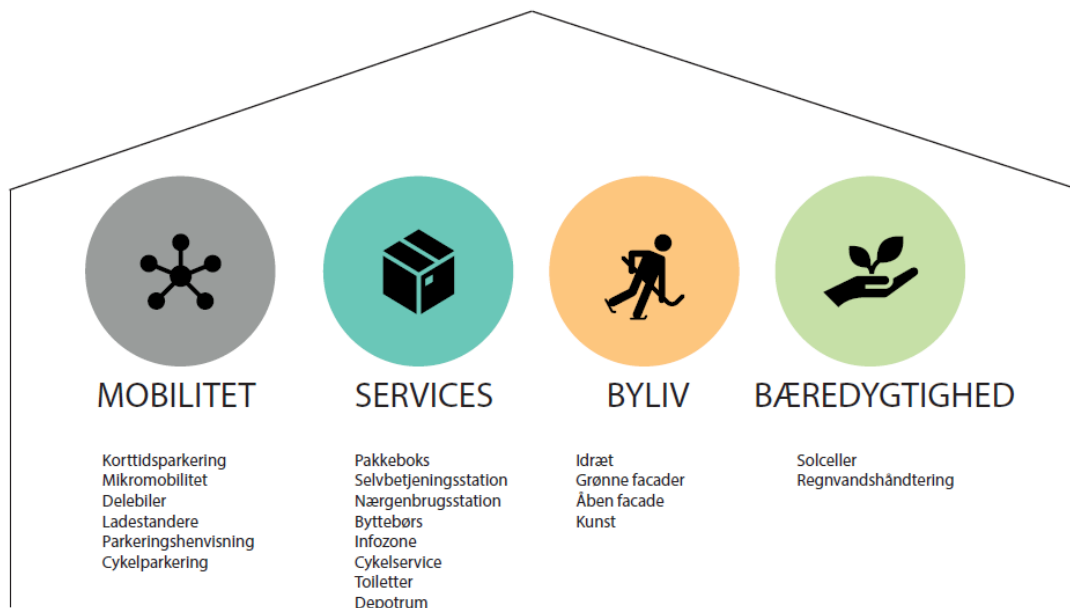
Parkeringshusene på Stigsborg skal ses som den næste generation af parkeringshuset og derfor kaldes de mobilitetshuse.

Hvor parkeringshuset i dag kun bruges til parkering af biler, er det visionen at mobilitetshusene bruges dynamisk til mange forskellige aktiviteter og services. Der findes allerede eksempler på nye parkeringshuse, hvor andre funktioner end parkering er indtænkt, men indsatser omkring parkering generelt et udviklingspotentiale for at sikre der skabes bedre balance mellem byliv og tilgængelighed for biler.

Udviklingen af fremtidens mobilitetshuse handler om andet end kun at skabe plads til parkerede biler, det skal være et bibliotek for mobilitet, hvor beboere og besøgende kan gå hen og ”låne” den mobilitetsform der giver mening afhængigt af deres behov den pågældende dag og til den pågældende tur. Ved at indtænke understøttende services og funktioner sammen med mobilitet, skabes der en løsning, der også bidrager positivt til byrummet for andre end blot bilisterne. Mobilitetshuset bliver et knudepunkt for mobilitet, men bidrager også til byliv og et trykt miljø omkring parkeringshuset.

Brugervenlighed og komfort skal være centralt i udformningen af mobilitetshusene. Der skal sikres gode pladsforhold til alle mobilitetsformer. Samtidigt skal der arbejdes med et design, der gør det intuitivt for brugerne at benytte parkeringshuset og finde ind og ud fra de forskellige ind- og

udgange. Det er centralt at der arbejdes med et tryghedsskabende design og funktioner, der bidrager til liv omkring parkeringshuset, så det ikke opfattes som et utrygt sted at opholde sig.

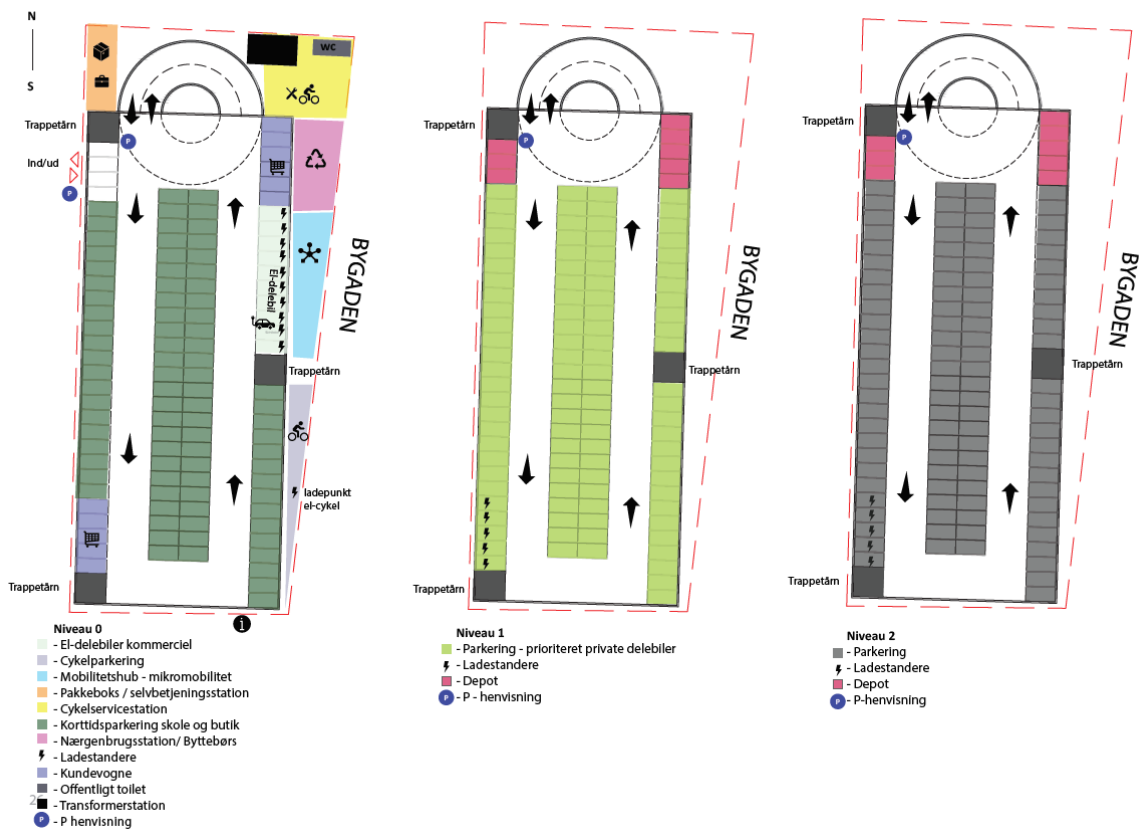
Figur: Illustration af de forskellige funktioner der indtænkes i mobilitetshusene.

TILGANG/METODE/RESULTATER

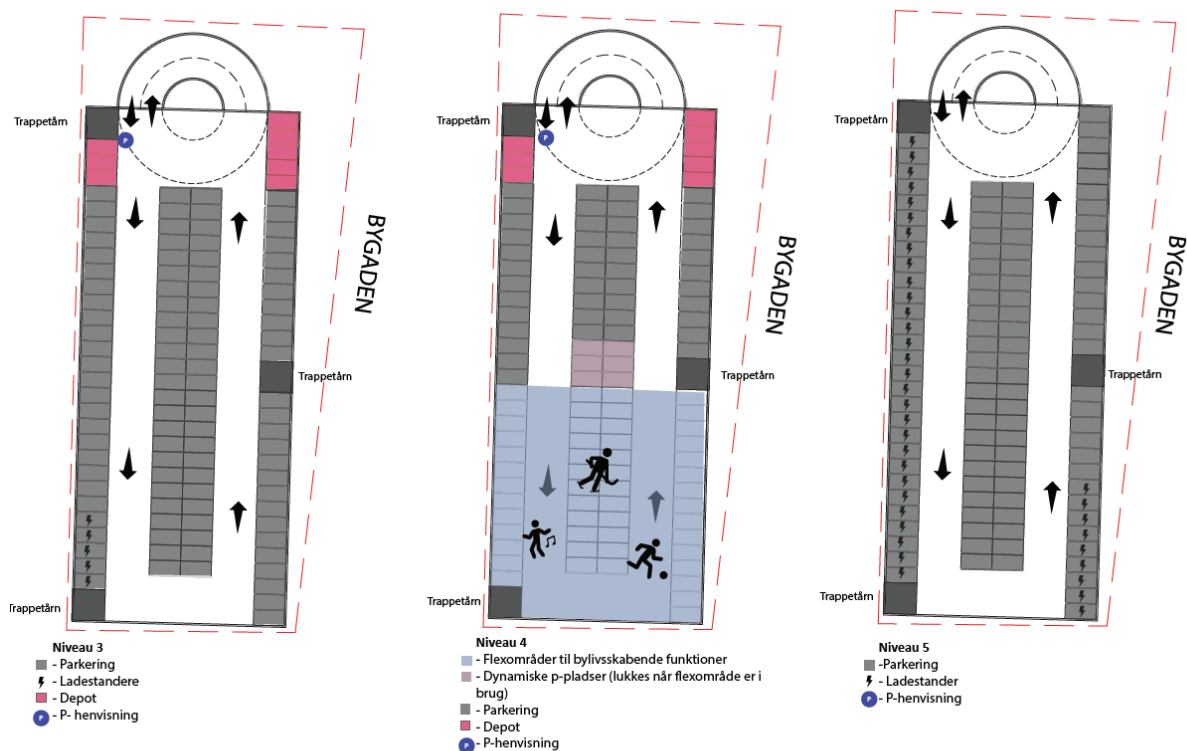
For at fremme en bæredygtig transportadfærd er placeringen af funktionerne i p-huset nøje overvejet ift. hvilken adfærd der skal fremmes og hvilken der skal gøres mere besværlig.

Derfor blev der udarbejdet et "byggeprogram" for mobilitetshusene der tager stilling til:

- **INDHOLD:** Hvilke faciliteter og services et mobilitetshus kan/skal rumme som attraktivt knudepunkt der sammenbinder mobilitet og sted.
- **PLACERING/INDRETNING:** Hvordan disse faciliteter bør placeres i et brugerperspektiv og for at fremme bæredygtig adfærd og gøre huset til en naturlig del af bylivet. Der har også set på hvordan små "mellemrum" kan udnyttes til relevante funktioner.
- **KAPACITET:** Vurdering ift. kapacitet og hvor meget plads de forskellige funktioner kræver.

Figur: For hver etage i p-huset er der taget stilling til indretning og placering. Der er arbejdet med at indtænke funktioner aktiviteter ind i p-huset så perioder med lav belægning kan bruges til andre formål der supplerer det øvrige byliv. (fra byggeprogram for mobilitetshus på Stigsborg)

Figur: For hver etage i p-huset er der taget stilling til indretning og placering. Der er arbejdet med at indtænke funktioner og aktiviteter ind i p-huset så perioder med lav belægning kan bruges til andre formål der supplerer det øvrige byliv.

Det første mobilitetshus forventes at stå klar i 2022. Mobilitetshuset får en central placering i bydelen og bliver hermed et knudepunkt for mobilitet i området, men skal ses som et element i en samlet strategi for mobilitet i området med fokus på at fremme kollektiv trafik, delebiler, cyklisme og fodgængere.

Mobilitetshuset betjener ud over beboernes behov for mobilitet, i høj grad også de mange besøgende i området: både de der arbejder der, men også de handlende. De blandede funktioner skal sikre en høj grad af dobbeltudnyttelse, hvor, blandt andet, parkering i stueetagen bliver brugt som forældreparkering til skolen i området om morgenen. Der arbejdes samtidigt på at øge andelen af børn, der er selvtransporterende til skole.

Centrale og decentrale mobilitets knudepunkter

Mobilitetshusene bliver centrale knudepunkter, der sikrer plads til parkering af biler (og opladning af el-biler). Det er samtidigt målet, at etablere centrale parkeringspladser for mikromobilitet ved p-husene. Et mobilitetshub skal indeholde forskellige mindre og eldrevne enheder som elcykler, elløbehjul, elladcykler m.m, som kan lejes eller benyttes via et abonnement.

Mikromobilitet er med til at løse udfordringer med "den første og sidste mil" og placeringen af mobilitetshubs ved blandt andet parkeringshuse vil være oplagt da mange vil kombinere netop bil med mikromobilitet. Mobilitetshubs for mikromobilitet placeres strategisk i hele bydelen og understøtter herved både den interne sammenhæng i området samt opkoblingen til den omkringliggende by.